

Asia: VM/1143/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle Digi- ja väestötietovirastoa koskevaksi lainsäädännöksi sekä laeiksi eräiden rekisterihallintoa koskevien lakien muuttamisesta

Yleiset kommentit

Yleiset kommentit luonnoksesta

-

Organisaatiouudistus

Kommentit virastojen organisointia koskevista ratkaisuksista yleisesti

Hämeenlinnan hallinto-oikeus pyytää harkitsemaan uudelleen Digi- ja väestötietovirasto-nimiehdotusta digi-termin osalta sekä myös lyhenteen VXM sopivuutta suomen kielen näkökulmasta. Hallinto-oikeus katsoo digi-termin vanhentuvan jatkuvan kehityksen olosuhteissa nopeasti eikä näe siten termin tuovan nimeen lisäarvoa. Vaihtoehtoisesti hallinto-oikeus kehottaa harkitsemaan esimerkiksi Väestötietovirasto (VTV) nimeä.

Virastojen yhdistymistä pidetään kannatettavana ja yksi, yhtenäinen virasto voi tuoda etuja esimerkiksi joustavampaan resurssien kohdentamiseen ja erityisosaamisen hyödyntämiseen.

Kommentit lakiin Digi- ja väestötietovirastosta

-

Muu rekistereitä ja tiedonhallintaa koskeva sääntely

Yleiset kommentit virastojen tietojen käsittelyä koskevista ratkaisuksista

Hallinto-oikeus kannattaa tulkinnanvaraisesta yhteisrekisterivastuusta luopumista ja rekisterinpitovastuun siirtämistä selkeästi yhdelle toimijalle.

Hallinto-oikeus pitää tärkeänä, että tietohallinnan yleislain uudistuksen valmisteluissa viranomaisten tietoaaineiston säilyttämisen ja arkistointia koskevan sääntelyn kohdalla huomioidaan tuomioistuinten [mahdollisuus saada käyttöönsä tietoaaineistoa lakisääteisen tehtävänsä hoitamiseen pitkältikin ajanjaksolta. Lainkäyttötoiminnan tarvitsee päätöstensä pohjaksi rekisteritietoa pitkältikin ajalta. Tämä tulee ottaa huomioon tietoaaineistojen säilytysaikoja määriteltäessä.

Kommentit väestötietolain (661/2009) muuttamisesta

-

Kommentit Digi- ja väestötietoviraston eräistä henkilörekistereistä annettavaan lakiin

-

Kommentit muihin viraston tietojenkäsittelyä koskeviin säännöksiin

-

Tekniset säädösmuutokset

Kommentit säädösten valmistelusta ja muutostarpeiden kartoituksesta

-

Puuttuuko lausuntopyynnön liitteenä olevasta luettelosta (Liite 2) jokin laki, jota olisi muutettava organisaatiouudistuksen myötä?

-

Esityksen vaikutukset

Kommentit esityksen vaikutuksista

Esityksen vaikutuksia viranomaisten päätöksiä koskevaan muutoksenhaun määrälliseen kehittymiseen tulee seurata ja varmistaa resurssien riittävyys hallinto-oikeuksien työmäärän mahdollisessa kasvussa. Valtakunnallisen viraston muodostuksen yhteydessä tulee huolehtia myös muutoksenhakuosoitusten asianmukaisesta päivittämisestä.

Kotikunnan muutoksella on aina myös merkittäviä oikeusvaikutuksia. Kotikunnan määräytyminen ei myöskään aina ole yksinkertainen ja ongelmaton kysymys (vrt. kotikuntalaki 2 ja 3 §). Väestörekisteritietojärjestelmään tehty merkintä kotikunnasta on kuitenkin aina lähtökohtainen oletama oikeasta kotikunnasta, vaikka kotikunta voikin eri ratkaisulla määräytyä toisin. Näin ollen on tärkeää, että rekisteriin tehdyt merkinnät ovat yleisesti ottaen luotettavia. Tästä syystä ehdotettu kuntien välisten muuttojen merkitseminen väestörekisteriin suoraan asianomaisen

ilmoituksen perusteella tulee hoitaa siten, että ilmoituksen tekijä ymmärtää muutoksen seuraamukset ja sen, millä perusteella kotikunta kotikuntalain mukaan määräytyy. Järjestelmässä on siten syytä olla selkeä ohjeistus muutosten tekijöille. Näin vältetään tilanteilta, joissa kotikuntaa jouduttaisiin eri yhteyksissä tulkitsemaan toisin, mitä yleisesti luotettavana pidetyssä väestötietojärjestelmässä on ilmoitettu. Myös tuomioistuimet käyttävät päätöstensä pohjana väestötietojärjestelmään tehtyjä merkintöjä. Mikäli tiedot ovat virheellisiä, tästä voi pahimmillaan aiheutua muissa asioissa virheellisiä tuomioistuinratkaisuja.

Muut kommentit

Muut kommentit

-

Kuosmanen Tuula
Hämeenlinnan hallinto-oikeus - Ylituomari Ann-Mari Pitkäranta